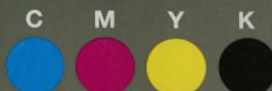

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO
WYDZIAŁ STUDIÓW

372- 8

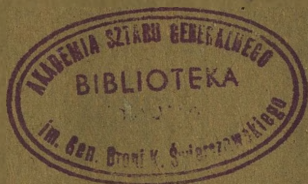
Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. A. Sierczewskiego

Dział Sep. 53.
Nr 19.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. A. Sierczewskiego

401
Dział 410
Nr 416

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY A. S. G.

WARSZAWA, GRUDZIEN - 1947.

416

AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO
WYDZIAŁ STUDIÓW

372

8

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego

Dział Sepr. 53.
Nr 19.

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego

401 Dział 140
Nr 416

444

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY A. S. G.

WARSZAWA, GRUDZIEN — 1947.

416

401

8

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMICZNEGO SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego

Dział _____

Nr 416

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY A. S. G.

T R E Ś C :

Dział Ogólno-Wojskowy	5
„ Historyczno-Operacyjny	7
„ Sztabów i Służb	12
„ Taktyczno-Organizacyjny	14
„ Techniki i Uzbrojenia.	16
„ Pol.-Wych.	20

202

OD REDAKCJI:

W niniejszym, drugim z kolei numerze Przeglądu Bibliograficznego A. S. G.:

1. otwieramy nowy dział: „wychowania politycznego”,
2. realizując częściowo naszą zapowiedź, podajemy wyniki przepracowania roczników 1945 i 1946 „Bellony”,
3. ogłaszamy wykaz skrótów nazw czasopism; skrótów tych będziemy używać w „Przeglądzie”.

W następnym numerze rozpoczniemy ogłaszanie wyników przepracowania polskich miesięczników broni za czas od rozpoczęcia wydawnictwa do września 1947 r. oraz ogłosimy wyniki przepracowania „Bellony” z 1947 r. do nr. wrześniowego.

Ponieważ wszyscy odbiorcy Przeglądu Bibliograficznego A. S. G. otrzymują „Bellonę”, a „Bellona” ogłasza regularnie wykaz treści miesięczników broni, przeto w przyszłości nie będziemy uwzględniać w naszym „Przeglądzie” czasopism polskich.

Dla odbiorców wewnątrz Akademii dołączamy wykaz książek naukowych, które wpłynęły do biblioteki A. S. G. w grudniu 1947.

Odtąd wykazy takie będą regularnie załączane.

R E D A K C J A.

SKRÓTY NAZW CZASOPISM

NAZWA CZASOPISMA:	SKRÓT:
The Journal of The Royal Artillery.	Jour. Royal Art.
The Royal Engineers Journal	Royal Eng. Jour.
The United Services Review	United Serv. Rev.
The Services and Territorial Magazine	The Serv. Territ. Mag.
The Flight and Aircraft Engineer	Flight
The Royal Air Force Quarterly.	RAF Quarterly
Aircraft Engineering	Aircraft Eng.
Journal of the Royal Statistical Society.	Jour. Stat. Soc.
Military Review	Mil. Rev.
Infantry Journal.	Inf. Jour.
Armored Cavalry Journal	Arm. Cav. Jour.
The Field Artillery Journal.	Field. Art. Jour.
Coast Artillery Journal	Coast Art. Jour.
The Military Engineer	Mil. Eng.
Revue de Defense Nationale.	Rev. Def. Nat.
Informations Militaires	Inform. Mil.
Revue de Genie Militaire.	Rev. Genie Mil.
Revue Maritime	Rev. Mar.
Bulletin d'Information de l'Artillerie	Bull. Inform. Art.
La Revue des Transmissions.	Rev. Transm.
Forces Aeriennes Francaise	Forces Aero-France
Schweizerische Monatschrift für offiziere al- len Waffen	Schweiz. Monatschr.
Revue Militaire Suisse	Rev. Mil. Suisse
Allgemeine Schweizerische Militärzeitung	Allg. Schweiz. Mil. Ztg.
Technische Mitteilungen für Sappeure	Techn. Sap.
Der Schweizerische Artillerist	Schweiz. Art.
Wojenno-Inżynieryjnyj Żurnał	Woj. Inż. Żur.
Wojenno-Medicinskij Żurnał	Woj. Med. Żur.
Technika Wozdusznego Fłota	Tech. Wozd. Fł.
Wiestnik Wozdusznego Fłota	Wiest. Wozd. Fł.
Wojskowoje Choziajstwo i Tyły.	Woj. Choz. i Tyły
Tył i Snabżenje Krasnoj Armii.	Tyły i Snabż.
Żurnał Bronie-tankowych i Miechanizirowa- nych wojsk	Żur. Bronietank. i Miech.
Revue de documentation Militaire	Rev. Doc. Mil.
Bulletin de l'Aviation Militaire Belge	Bull. Av. Mil. Belge.

DZIAŁ OGÓLNO-WOJSKOWY

„TRANSPORTY MORSKIE”—col. Stokes—MIL. REV., nr. 6/47.

Morskie transporty wojskowe stanowią osobne zagadnienie pracy sztabów. Artykuł poświęcony jest opisowi transportu, ładowania oddziałów, rodzaju okrętów oraz przewozu ludzi i sprzętu.

„POTRZEBA PROWADZENIA WYWIADU GOSPODARCZEGO”—col. Schmidt—MIL. REV., nr. 6/47.

Możliwości strategiczne armii nowoczesnej są nierozdzielnie związane ze stanem gospodarczym kraju. Dla czynników rządzących wywiad gospodarczy ma kapitalne znaczenie. Dla wojska ma on jeszcze większe znaczenie, zwłaszcza dla lotnictwa bombowego, które dokonuje nalotów na cele w głębi kraju. Załączone wykresy ilustrują rozkład tonażu bomb w drugiej wojnie światowej.

„ARMIA I POLICJA W NOWOCZESNYM PAŃSTWIE”—Edward Bourneque—REV. DEF. NAT., nr. 8/47.

Autor poddaje krytyce zwolenników przekształcenia armii w policję. Ujmuje zagadnienie na płaszczyźnie odrębnych zadań armii i policji. Historyczny rzut poparty danymi cyfrowymi uzupełnia całość artykułu.

„WYWIAD STRATEGICZNY”—lt. col. Sperry—MIL. REV. nr. 7/47.

Autor udowadnia potrzebę prowadzenia wywiadu strategicznego w czasie pokoju. Do elementów wywiadu strategicznego zalicza następujące: topografia obszaru działań, stosunki społeczne, wywiad polityczny, stosunki gospodarcze, siły zbrojne, technika, nauka, biografia, komunikacje, zestawienie i porównanie zebranych danych, opracowanie wniosków.

„ARMIA MIĘDZYNARODOWA”—gen. Chassin—REV. DEF. NAT., nr. 8/47.

W „Kronice Wojskowej” autor omawia zagadnienie armii międzynarodowej dla potrzeb O. N. Z.

„RADA OBRONY PAŃSTWA”—Filip Goureaud—REV. DEF. NAT., nr. 8/47.

Wprowadzenie w życie dekretu prezydenta Republiki Francuskiej, powołującego Radę Obrony Państwa. Treść artykułu znajduje się w „Kronice Wojskowej”.

„BUDŻETY WOJSKOWE ST. ZJ. I W. BRYT.”—gen. Chassin—REV. DEF. NAT., nr. 8/47.

W „Kronice Wojskowej” autor omawia budżet wojskowy Stanów Zjednoczonych i wydatki wojskowe na obronę Imperium Brytyjskiego na rok 1947/48.

403
„SZLAKI I DROGI NOWOCZESNYCH KONWOJÓW”—kontr. adm. Browning—MIL. REV., nr. 7/47.

Bezpieczeństwo konwojów morskich, formowanie konwojów, manewry konwoju, wybór szlaków morskich, zaopatrzenie materialne.

„POCISKI KIEROWANE A PRZYSZŁA WOJNA”—gen. mjr. Homer—MIL. REV., nr. 8/47.

Rozważając możliwości przyszłej wojny, nie można pominąć sprawy pocisków kierowanych. Należy rozpatrzyć zagadnienie z punktu widzenia ataku i obrony.

„UNIFIKACJA NACZELNYCH WŁADZ WOJSKOWYCH”—oficjalny—MIL. REV., nr. 8/47.

Jest to streszczenie dekretu prezydenta St. Zj. o reorganizacji i unifikacji naczelnych władz wojskowych w U. S. A. Załączone schematy wyjaśniają organizację.

„OBSZARY KRAJOWE ARMII”—lt. col. Sennings—MIL. REV., nr. 8/47.

Dotychczasowy podział terytorialny Stanów Zjednoczonych na Okręgi Korpusne został zmieniony na podstawie ustawy z 1946 r. na sześć Dowództw Obszarów Armijnych. Załączony schemat wyjaśnia dokonane zmiany.

„RADZIECKIE UCZELNIE WOJSKOWE”—streszczenie—REV. DEF. NAT., nr. 4 1947.

Wyższe szkolnictwo wojskowe. Akademia Frunze, Akademia Woroszyłowa, Akademia Stalina, Akademia Artylerii. Ossoawiachim.

„KONCEPCJA OBRONY PAŃSTWA”—lieut. col. I. Stagnaro—REV. DEF. NAT., nr. 8 1947.

Autor rozpatruje zagadnienie obrony Francji na podstawie dotychczasowych kryteriów oraz daje swoje zalecenia na przyszłość. Ubiegła wojna była totalna nie tylko w swoich środkach, ale i w celach. Przyszła wojna jeszcze bardziej wciągnie w swą orbitę wszystkich obywateli. Pojęcie „niewalczących” jeszcze bardziej zmaleje. Państwa zwycięskie narzucą również swą ideologię zwyciężonemu. Odnośnie zwycięstwa autor twierdzi, że jest ono wynikiem długich, żmudnych i celowych przygotowań pokojowych, które z góry przesądzą o wielkości i wyposażeniu sił zbrojnych w czasie wojny.

Organizację obrony państwa trzeba oprzeć na współodpowiedzialności mas ludowych. Naczelnym organem powinna być Rada Obrony Państwa o składzie cywilno-wojskowym. Problem wojny to 80% zagadnień pokojowych a tylko 20% spraw czysto wojskowych.

„ZAPRAWA ZIMOWA”—lt. col. Cochran—INF. JOUR., nr. 11/47.

Autor rozpatruje potrzebę przeprowadzania manewrów zimowych oraz podaje wskazówki odnośnie działań szkolenia, które wymagają zmiany metod w zimie.

„GOSPODARKA ZASOBAMI LUDZKIMI”—Robert Palmer—INF. JOUR., nr. 9/47.

Druga część artykułu traktująca zagadnienie rezerw mobilizacyjnych St. Zj. w czasie wojny.

„ROLA PODOFICERA W ARMII FRANCUSKIEJ”—gen. Rivierre—L'ARMÉE FRANÇAISE, nr. 20/47.

Na tle historycznym autor omawia rolę i zadania podoficera zawodowego w armii.

„BADANIA PSYCHOTECHNICZNE W ARMII BRYTYJSKIEJ”—mjr. Sheppard—FIGHTING FORCES, nr. 2/47.

Sposoby przeprowadzania badań testami. Rodzaje testów. Określenie przydatności szeregowców. Wybór specjalności. Badanie inteligencji.

„FRANCUSKI POGLĄD NA WOJNĘ ARKTYCZNĄ”—Louis Tissot—REV. DEF. NAT., nr. 2/47. i MIL. REV., nr. 5/47.

Ocena położenia geograficznego państw podbiegunowych. Północny obszar polarny. Warunki wojny arktycznej.

„CZY WOJSKO LĄDOWE JEST POTRZEBNE?”—ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG., listopad, 1947.

Wyciąg z artykułu „Military Review”, który zasadniczo dotyczy utworzenia w St. Zjedn. specjalnego Instytutu dla rozwoju specjalnych pojazdów pancernych i omawia przewidywania w tej dziedzinie (interesujące dla inżynierii, broni panc., i piechoty). Sprawozdawcę szwajcarskiego zainteresowało przede wszystkim uzasadnienie autora amerykańskiego, dlaczego wojsko lądowe jest potrzebne, mimo rozwoju najnowszych środków masowego niszczenia.

„ĆWICZENIA REZERWY 1948”—ppłk. szt. gen. Uhlmann—ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG., listopad 1947 r.

Treść dotyczy szwajcarskich problemów wojskowych, ale jest pouczająca dla wszystkich studiujących zagadnienia przysposobienia wojskowego i „Wojny ludowej”.

„VALLINGE—OŚRODEK SZKOLENIOWY SZWEDZKIEJ OBRONY NARODOWEJ”—L. P.—VOLK. UND ARMÉE, wrzesień, 1947 r. (Szwajc.).

Opis ośrodka szkoleniowego wojsk terytorialnych w zamku Vällinge pod Sztokholmem. Pozwala zaznajomić się z zasadami organizacji i uzbrojeniem Heimwehry.

„AKTYWNOŚĆ WOJSKOWA SZWEDZKA”—por. Herlart Alboth—ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG., listopad, 1947 r.

Budżet wojskowy. Czasokres służby wojskowej (przerwy dla rolników na okres robót polnych). Spory o organizacji najwyższych władz wojskowych. Położenie strategiczne Skandynawii i dyskusja nad nim (przytoczony szereg wypowiedzi na temat zagrożenia wojną półkuli pół-

nocnej i krajów polarnych). Nowość w wyszkoleniu kadr wojska: uzależnienie utrzymania stopnia przez kadry rezerwowe od odbycia ćwiczeń.

„METODA NAUCZANIA TOPOGRAFII”—ppłk. inż. Pyrkin—WOJ. WIEST., nr. 22/47.

Uwagi o nauczaniu topografii i terenoznawstwa na kursach.

„POWOJENNE KREDYTY DLA LOTNICTWA”—INTER-AVIA, nr. 9, wrzesień 47.

Artykuł daje przegląd planowanych przez poszczególne mocarstwa wydatków na cele wojskowe na rok 1947/1948 ze szczególnym uwzględnieniem wydatków na lotnictwo oraz trudności związanych z uzyskaniem odpowiednich sum.

„LOTNICTWO I PSYCHOLOGIA”—Lt. Perret—FORCES-AÉRO-FRANCE, październik, 1947.

Krótkie ujęcie zagadnienia stanów psychicznych lotników w czasie lotu, zajmujące się głównie uczuciem trwogi (fizycznej). Ze względu na coraz większe zainteresowanie się psychologią, szczególnie w lotnictwie, artykuł jest dobrym wprowadzeniem do dalszych rozważań na ten temat.

„LOTNICTWA OBCE—STANY ZJEDN.”—Capt. Derimay—FORCES-AÉRO-FRANCE, Kronika, październik 1947.

W kronice podane ostatnie zmiany w związku z utworzeniem samodzielnych Sił Powietrznych w Ameryce wraz z ogólną organizacją.

„WOJNA BAKTERIOLOGICZNA”—Obłt. Ernst Tschopp—VOLK. UND ARMÉE, nr. 10 1947.

Jakkolwiek 25 czerwca 1925 r. na wniosek Bordeta, Pfeifera, Madsona i Cannona 33 państwa zobowiązały się do wyrzeczenia się wojny bakteriologicznej, to jednak zainteresowanie tą sprawą zaczyna ostatnio wzrastać.

Zasada broni bakteriologicznej opiera się na naruszeniu praw higieny wojskowej. Wojna ta polega na przenoszeniu na ludzi chorób zakaźnych. Zagadnienie obrony polega na uodpornianiu i szczepieniach ochronnych, przede wszystkim przeciwko błonicy, cholercy, czerwoncy, dżumie, durowi brzuszemu i plamistemu. Dezynfekcja pomieszczeń prowadzi także do zmniejszenia się niebezpieczeństwa wojny bakteriologicznej.

Autor podaje schemat szczepień przeciwko rozmaitym chorobom zakaźnym.

„PIERWSZEŃSTWO OBRONY”—AERO-PLANE, 7.11. 47.

Sprawozdanie z ostatniej debaty parlamentarnej, omawiające przyszłe Siły Zbrojne Anglii, na której ustalono następującą kolejną ważność zagadnień:

1. Badania naukowe nad sposobami obrony (Defence Research).
2. Utrzymanie obecnej struktury sił lotniczych i zachowanie siły uderzeniowej lotnictwa.

3. Utrzymanie komunikacji morskich przy pomocy jak najbardziej wydajnej marynarki.

Dyskusja nad projektem daje pewien pogląd na nastawienie Anglików do problemów przyszłej wojny.

„SELEKCJA OFICERÓW”—ARMY AND NAVY JOUR., 2.8.47.

Wobec przekonania, że selekcja oficerów na podstawie istniejących kart ewidencyjnych jest nieodpowiednia, przystąpiono w Ameryce do opracowania nowej metody selekcji. Podany wzór karty ewidencyjnej oraz nowy sposób oceny przydatności oficerów.

„OBECNA ARMIA ROSYJSKA”—mjr. Hal D. Steward — ARM. CAV. JOUR., IX — X 1947.

Ocena armii radzieckiej, rozpoczynająca się od tezy, że jest ona zdolną do opanowania całej zachodniej Europy w ciągu 48 godzin. Ocena jest bardzo wysoka, zarówno z punktu widzenia ilości, jak też jakości wojska radzieckiego, w szczególności jego mechanizacji, wykszolenia i potencjału mob.

„RUCHOWE WOJSKA LĄDOWE PRZY-SZŁOŚCI”—Płk. Hamilton H. Houge — ARM. CAV. JOUR., IX—X 1947.

Autor używa nowego terminu „Ruchowe wojska lądowe” zamiast „broń pancerna”, czy „czołgi”, zupełnie celowo, ponieważ treścią artykułu jest roztrząsanie zagadnienia: w jakim kierunku pójdzie rozwój czołga?

Autor jest zdania, że w momencie zakończenia wojny, walkę pancerna z pociskiem wygrał zdecydowanie pocisk. Ze względu na rozwój broni przeciwpancernej grubo opancerzony, ciężki czołg stracił rację bytu.

Płk. Houge widzi w przyszłości wojska przewożone przez zapory ogniowe nieprzyjaciela na jakichś pojazdach silnikowych, wprawdzie opancerzonych, lecz znacznie szybszych, potężnie uzbrojonych i bardziej samodzielnych w walce, w porównaniu do czołga.

„ZAGŁĘBIE RUHR'Y—DOLINA DECYZJI”—James H. Graw — AVIATION WEEK, 22.9.47 r.

Autor dowodzi, że Ameryka powinna odbudować i kontrolować zagłębienie Ruhry, aby przyspieszyć odrodzenie gospodarcze Europy. Sprowadzając ten problem do zagadnienia możliwości następnej wojny autor widzi w odbudowie zagłębienia możliwość uniknięcia jej.

„STRUKTURA ARMII ANGIELSKIEJ”—mjr. T. Twarogowski — BELLONA, listopad 1945 r.

Pozwala zorientować się w zawiłościach organizacji brytyjskich sił lądowych i wojsk dominiów — według stanu 1945 r.

„WOJSKO I WOJNA U SŁOWIAN W PIERWSZYM 1000-LECIU PO CHR.”—prof. dr. Dzwonkowski Włodzimierz — BELLONA, czerwiec 1945 r.

Organizacja, uzbrojenie, taktyka. Zawiera także bibliografię przedmiotu.

„NA DNIE NIEMIECKIEJ PSYCHIKI”—J. Gieszkowski — BELLONA, wrzesień, 1945 r. Obszerne sprawozdanie z książki Rene Lote Histoire de la „Culture allemande”.

DZIAŁ HISTORYCZNO-OPERACYJNY

„PRZYCZYNY KLĘSKI „LUFTWAFFE” Vice-marshal Thomas Elmhirst—JOURNAL ROYAL UNITED SERVICE INSTITUTION, nr. listopad, 1946 r.

Artykuł omawiający całokształt organizacji, doktryny i wyposażenia technicznego lotnictwa niemieckiego. Podkreśla wadliwy sposób użycia lotnictwa strategicznego w czasie bitwy o W. Brytanię, Normandię i w basenie Morza Śródziemnego.

„OPERACJA POŁĄCZONA NA OKINAWA”—lt. col. Walter Killilac — MIL. REV., nr. 5/47.

Odgłosy dyskusji w prasie. Wnioski dla wszystkich rodzajów broni. Straty w ludziach i materiałowe. Osiągnięte wyniki.

„KLĘSKA FRANCUSKA W LATACH 1939 — 1940”—gen. Clement Grandcourt — REV. MIL. SUISSE, nr. 9 — 10/47.

Autor rozpatruje przyczyny klęski Francji z punktu widzenia wojskowego i naukowego. W pierwszej części omawia przyczyny materialne klęski; w drugiej części poddaje analizie przyczyny intelektualne i podaje wnioski stąd wpływające. Prócz braku przygotowania moralnego społeczeństwa do wojny autor widzi przyczynę w braku zorganizowania przy francuskim sztabie generalnym biura badań i studiów. Z chwilą, gdy wojny prowadzi się dziś na podstawach naukowych, trzeba również naukowo do nich przygotować się.

„BUŁGARSKIE SIŁY ZBROJNE”—hptm. G. Bühlmann — SCHWEIZ. MONATSSCHR., nr. 9/47.

Artykuł omawia historyczny rozwój bułgarskich sił zbrojnych aż do drugiej wojny światowej.

„SOWIECKA STRATEGIA GŁĘBOKICH WYŁOMÓW”—gen. A. Niessel — REV. DEF. NAT., nr. 8/47.

Na podstawie przykładów II wojny światowej autor rozpatruje doktrynę radziecką zarówno w natarciu jak i w obronie. Bitwa o Moskwę zakończyła się sukcesem obrony radzieckiej, mimo rzucenia przez Niemców do walki 51 dywizji, z tego 13 pancernych, 5 zmotoryzowanych, 33 piechoty. Powodzenie obrony zawdzięczali Rosjanie obronie czynnej połączonej z uporczywą obroną statyczną w oparciu o przeszkody naturalne, miasta i lasy, oraz gwałtownym przeciwnatarciom odwodów pancernych, interweniujących skutecznie w miejscach zagrożenia. W działaniach zaczepnych istniało nie tylko ścisłe współdziałanie wszystkich rodzajów broni, ale przede wszystkim dobra koordynacja między

armiami i frontami. Charakter radzieckiej ofensywy różni się doktrynalnie od ogólnie przyjętych zasad na Zachodzie. Podczas gdy na Zachodzie armia prowadzi samodzielne natarcie i sama je organizuje, to w Armii Radzieckiej grupuje się głębokie kliny kilku frontów ugrupowanych w kilka rzutów, co pozwala na prowadzenie operacji na głębokości od 300—500 klm. W dalszym ciągu bardzo interesującego artykułu autor omawia doktrynę taktycznego użycia wszystkich broni i popiera swoje wywody cytatami wybitnych generałów radzieckich, zabierających głos na łamach fachowej prasy wojskowej.

„WOJNA I JEJ MIEJSCE W HISTORII” — Herbert Rosiński — INF. JOUR., nr. 11/47.

Jest to streszczenie wykładów Cyrila Fallsa, profesora historii wojen na uniwersytecie w Oxfordzie.

„PROBLEMY ZWIĄZANE Z DOWODZENIEM NA SAMODZIELNYM TEATRZE DZIAŁAŃ” — gen. Jacob Devers — MIL. REV., nr. 7/47.

Do najtrudniejszych problemów dowodzenia na tym szczeblu autor zalicza: brak jasnych i sprecyzowanych problemów politycznych, ekonomicznych i wojskowych, możliwości zaopatrzenia podległych wojsk i różne systemy działania organów tyłowych, różne uzbrojenie i odmienne doktryny sprzymierzonych armii walczących, osobista ingerencja w załatwianiu spornych problemów między wyższymi dowódcami, znajomość indywidualnych cech dowódców.

„PRZYZYNEK DO BITWY POD STALLINGRADEM” — lt. col. Archard James — MIL. REV., nr. 5/47 oraz REV. DEF. NAT., nr. 2/47.

Analiza położenia armii niemieckiej. Ogólne położenie armii radzieckiej. Ocena terenu. Szkic.

„NOWOCZESNA KAWALERIA” — lt. col. Artaleja Campos — MIL. REV., nr. 5/47. Streszczenie z czasopisma hiszpańskiego EJERCITO, nr. 11/46.

Omówienie doświadczeń kawalerii na podstawie kampanii wrześniowej w Polsce, na Zachodzie i na Wschodzie. Wnioski.

„NAPASTNIK” — lt. col. George Dickerson — INF. JOUR., nr. 9/47.

Wielkie manewry, odbyte latem w Kansas, z nowym kontyngentem rekruta.

„ORGANIZACJA KOWOJÓW W DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ” — kontr. adm. Browning — MIL. REV., nr. 6/47.

Konwoje na Atlantyku. Organizacja, podział okrętów, ubezpieczenie.

„NOWOCZESNY SYSTEM KONWOJÓW MORSKICH” — kontr. adm. Browning — MIL. REV., 5/47.

Krótki zbiór doświadczeń wojennych. Spółność organizowania konwojów, wyjście w morze,

walka z łodziami podwodnymi, szyki konwoju. Poglądy admiralicji i kontrowersje.

„DRUGA DYWIZJA PANCERNA W OPERACJI „COBRA” — lt. col. Exton — MIL. REV., nr. 5/47.

Jest to historyczny opis bitwy w Normandii z uwzględnieniem przerwania frontu pod Avranches przez 1. Armię Amerykańską. 2-ga dyw. panc. wchodziła w skład VII Korpusu, który przełamał obronę i wdarł się w kierunku na St. Lô. Załączone szkice ilustrują działanie 2. dyw. panc.

„OBRONA PODZIEMNA MIAST FRANCUSKICH W WIEKACH ŚREDNICH” — Elie Lambert — REV. DEF. NAT., nr. 8/47 r.

Artykuł historyczny poświęcony opisowi metod obrony podziemnej w grodach i zamkach francuskich. Rozwiązanie obrony poparto przykładem na szkicu miasta Bayonne.

„ZAGADNIENIE BRONI PANCERNEJ” — mjr. H. Roge — REV. DEF. NAT., nr. 8/47.

Jest to zbiór opinii jakie wypowiedział na ten temat b. niemiecki dowódca broni pancерnej gen. Guderian. Autor cytuje pytania i odpowiedzi Niemca obrazujące całokształt zagadnienia, poczynając od spraw technicznych, poprzez zagadnienia taktyczne, zaopatrzeniowe, wyszkoleniowe, operacyjne, organizacyjne i doktrynalne.

„NOWE NAŚWIETLENIE BITWY W ARDENNACH” — lt. col. Deweerd — INF. JOUR., nr. 9/47.

Kontrofensywa niemiecka w Ardenach w r. 1944 nie została zdaniem autora należycie opisana. Uzupełnienie wiadomości o oblężeniu Bastogne.

„OSTATNIA OFENSywa WE WŁOSZECH” — lt. gen. Mc. Crery — UNITED SERVICES INSTIT., luty 1947 r.

Artykuł historyczny obejmujący opis walki we Włoszech z podaniem jednostek npla., planu niemieckiego i planu ofensywy sprzymierzonych.

„DZIAŁANIE 1. POLSKIEJ DYWIZJI PANCERNEJ POD EMDEN” — mjr. T. Wysocki — MIL. REV., nr. 7/47.

Jest to streszczenie artykułu opisującego ostatnią fazę walki 1. Polskiej Dywizji Pancерnej pod Aschendorf, Küsten Canal, w terenie mało przydatnym dla czołgów.

„CZY INWAZJĘ ODKŁADANO ZA DŁUGO?” — Cyril Falls — MIL. REV., nr. 7/47 i ILLUSTRATED LONDON NEWS, 29.III. 1947.

Artykuł odsłaniający angielski punkt widzenia na sprawę otwarcia II-go Frontu. Autor wylicza powody strategiczne i polityczne, dla których zwlekano z inwazją.

„ODBUDOWA LINII MAGINOTA” — U. P. — ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG., listopad, 1947 r.

Na podstawie prasy francuskiej. Zawiera też liczby dotyczące budowy linii Maginota i jej wytrzymałości na bombardowanie, wypróbowanej w 1940 r.

„CELE ZADALEKO WYTKNIĘTE” — E. — VOLK UND ARMEE, listopad, 1947 r.

Dwa przykłady historyczne wytknięcia operacji celów zbyt dalekich, nie liczących się z realnymi możliwościami taktycznymi: 1) Przeciw-natarcie I Armii włoskiej 6 marca 1943 r. nad Mareth (zamierzona zbyt głęboko przez gen. Rommla i marsz. Kesselringa wbrew postanowieniu włoskiego gen. Messe) oraz 2) przeciw-natarcie 7 armii niemieckiej w Normandii (7-go sierpnia 1944 r.) zakrojone zbyt szeroko na rozkaz odległego o 1700 km. od pola walki Hitlera, wbrew poglądom dowódcy grupy armii marsz. v. Kluge; zakończone klęską 7 armii i samobójstwem Klugego. Wnioski autora.

„KOŃ W CZASIE OSTATNIEJ WOJNY” — kpt. Eric Hardy — ARM. CAV. JOUR., VII — VIII. 1947.

Autor zaprzecza pogładowi, jakoby miniona wojna była wojną wyłącznie zmechanizowaną, w czasie której użycie kawalerii oraz siły pociągowej zwierzęcej było całkowicie wyeliminowane. Przytacza liczne przykłady użycia koni, mułów, a nawet słoń w roli zwierząt pociągowych na różnych terenach wojennych. Cytuje przykłady użycia kawalerii brytyjskiej i francuskiej na Środkowym Wschodzie. Kończy opisem wielkiej operacji dokonanej przez Korpus Kawalerii Radzieckiej gen. Kiriczenko, wspólnie z czołgami gen. Tanasziszina przeciwko południowej grupie armii niemieckich (bez daty i rejonu w którym odbyła się operacja).

„OBROŃNE PATROLE POWIETRZNE” — Alexander Mc Surely — AVIATION WEEK, 18.8.47 r.

Gen. Kenney (dca Lotn. Strategicznego U. S. A.) domaga się natychmiastowego rozpoczęcia patrolowania powietrznego na wszystkich podejściach do kontynentu amerykańskiego jako obrony przed możliwością nagłego ataku z powietrza.

Równocześnie gen. Kenney przewiduje rozwój samolotu myśl. o bardzo dużym zasięgu, oraz podaje swoje obserwacje i przewidywania przyszłego rozwoju lotnictwa.

„ALASKA — KLUCZ NASZEJ OBRONY POWIETRZNEJ” — Gen. H. Arnold — FLYING, październik, 47 r.

Gen. Arnold ostrzega, że nagły atak na Amerykę może być znany tylko z dwu faktów: że przyjdzie z powietrza i przez rejon arktyczny.

W związku z tym nawołuje do stworzenia z Alaski olbrzymiej bazy lotniczej.

„JAK TRZYMALIŚMY WYSPY ALEUCKIE” — Col. Luis Frohman — QUARTERMASTER REV., wrzesień — październik 1947 r.

Istniała w Ameryce obawa ataku japońskiego na wyspy Aleuckie i Alaskę, co stanowiłoby poważne i bezpośrednie zagrożenie lotnicze kontynentu amerykańskiego. Artykuł opisuje przygotowanie zagrożonych terenów do obrony, oraz ich wykorzystanie do ataku na Japonię.

„OPERACJA MUSK OX” — AEROPLANE, 17.10.47 r.

Krótkie sprawozdanie z ćwiczeń Armii Kanadyjskiej w rejonach pod-arktycznych, podające osiągnięte wyniki, szczególnie podkreślając zaopatrzenie z powietrza.

To samo ćwiczenie omawia XXX pod tytułem Strategia arktyczna w BULL. AV. MIL. BELGE, sierpień, 47 r.

„WYNIKI ATAKÓW LOTNICZYCH NA NIEMIECKIE CELE STRATEGICZNE” — Omówienie sprawozdania Specjalnej Komisji wyłonionej przez Sztab Gen. U. S. A. — BULL. AV. MIL. BELGE, nr. nr. lipiec, sierpień, wrzesień, 47 r.

Przegląd wyniku ataków lotniczych na poszczególne działy przemysłu niemieckiego, podający produkcję przedwojenną, tonaż zrzuconych bomb, spadek produkcji. Pozwala na zorientowanie się w skuteczności i celowości ataków na cele strategiczne.

Sprawozdaniem objęte:

- A. Paliwa, produkcja chemiczna, guma, materiały wybuchowe (lipiec 47).
- B. Transport, przemysł samochodowy, produkcja łodzi podwodnych (sierpień 47).
- C. Stal, wojsko i materiał wojenny, energia elektr., maszyny i narzędzia, sprzęt elektro-techniczny (wrzesień 47).

„ALIANCKIE SIŁY POWIETRZNE NA MORZU ŚRÓDZIEMNYM” — sprawozdanie z wykładu Air Marshal Sir Hugh Lloyda — AEROPLANE, 31.10.47.

Omawiając historię kampanii śródziemnomorskiej autor stwierdza, że niepowodzenia i trudności wynikały z braku lądowych baz lotniczych, z których samoloty mogły by kontrolować całe morze Śródziemne.

W konkluzji autor podaje szereg wniosków na temat ewentualnych przyszłych działań na tym teatrze.

„ŚLĄSK ZACHODNI” — dr. J. Willaume — BELLONA, wrzesień, 1945 r.

Szkic historyczno-geograficzno-statystyczny na podstawie materiałów do 1939 r. zawiera literaturę przedmiotu.

„NOWOCZESNA OPERACJA FRONTU WEDŁUG POGLĄDÓW SOWIECKICH” — mjr. dypl. J. Bochenek — BELLONA, październik, 1945 r.

Na podstawie doświadczeń II wojny światowej, opracowanych przez gen. lejt. Żłobina. Pod

„frontem” należy rozumieć grupę armii, kierowanych przez „dowództwo frontu”.

Autor omawia rolę dowództwa frontu w organizowaniu operacji, charakter operacji zaczepnej „frontu”, określanie celów i zadań operacji, tempo wykonywania jej (liczne zestawienia), skład wojsk i sposób grupowania ich do operacji, formy manewru operacyjnego.

„WOJNA PARTYZANCKA PRZECIWKO OKUPANTOWI NIEMIECKIEMU” — por. Józef Gruda — BELLONA, maj, 1945.

Próba systematycznego studium. Kilka przykładów z historii wojen. Operacyjne znaczenie partyzantki. Charakterystyka partyzantki w II wojnie światowej. Zasady organizacji oddziałów partyzanckich. Taktyka walki partyzanckiej. Współpraca z wojskiem regularnym. Obrona niemiecka przeciw partyzance. Dywersja przeciw administracji i komunikacjom. Próba syntezy.

„ZDOBYCIE KOŁOBRZEGA” — ppłk. dypl. Szaad — BELLONA, 7/46.

Położenie ogólne i nieprzyjaciela. Położenie I Armii w dn. 7.III.45 r. i przesłanie zamierzonego pasa obrony przez 3 i 6 DP. Wprowadzenie do walki 4 DP i 4 p. czołgów. Zdobycie portu. Działania artylerii. Działania saperów. Wnioski.

„UDZIAŁ 4 D.P. W PRZEŁAMANIU WAŁU POMORSKIEGO” — kpt. Amanowicz Zdzisław i por. Umgolski Wacław — BELLONA, 7/46 r.

„GŁÓWNA SIŁA UDERZENIOWA ARMII CZERWONEJ” — BELLONA, maj 1945 r.

Streszczenie artykułu redakcyjnego z Art. Żur. nr. 2 — 3. Zawiera dane liczebne, ilustrujące wzrost znaczenia artylerii.

„WALKA O PRZYCZÓŁEK DESANTOWY W NORMANDII” — BELLONA, grudzień 1945 r.

Przekład artykułu mjr. Jeżowa z „Woj. Myśl”, 3/1945 r.

„FRONT WEWNĘTRZNY NIEMIEC HITLEROWSKICH” — płk. T. Sas-Jaworski — BELLONA, grudzień, 1945 r.

Zarys procesu wyczerpywania się Niemiec i ich organizacja tyłów w I wojnie światowej. Sposób zastosowania doświadczeń z I wojny światowej w hitlerowskich przygotowaniach mobilizacji sił roboczych (interesująca tabela porównawcza). Proces mobilizowania sił roboczych i ich rozdział w toku II wojny światowej.

„SKŁAD SPOŁECZNY WOJSKA POLSKIEGO W POŁOWIE XVII W.” — dr. Bohdan Baranowski — BELLONA, grudzień, 1945 r.

Zawiera także wiele danych o organizacji ówczesnego wojska.

„OPERACJA BERLIŃSKA” — gen. płk. Melinin — BELLONA, 8 — 9/46 r.

„WALKA W DUŻYCH MIASTACH” — ppłk. E. Groszlik — BELLONA, 8 — 9/46 r.

Sposób organizowania przez Niemców obrony w dużych miastach. Organizacja i wykonanie natarcia w dużym mieście. Przygotowanie i prowadzenie walki przez grupę i oddział szturmowy.

„LIKWIDACJA OKRĄŻONEGO ZGRUPOWANIA NIEPRZYJACIELA” — gen. mjr. Bidejew — BELLONA, 11 — 12.46 r.

Tłumaczenie artykułu z „Woj. Myśli” 7/46 r. Przykłady historyczne bitew połączonych z okrążeniem i zasady likwidacji wojsk okrążonych stosowane przez Armię Radz. w II wojnie światowej.

„PRZEŁAMANIE ROZBUDOWANEJ W GŁĄB OBRONY” — ppłk. E. Groszlik — BELLONA, 1 — 2/1946.

Szczegółowa analiza zagadnienia przełamania operacyjnego na podstawie doświadczeń Armii Czerwonej.

„POMORZE SZCZECIŃSKIE” — dr. J. Willaume — BELLONA, wrzesień, 1945 r.

Szkic historyczno-geograficzno-statystyczny na podstawie materiałów do 1939 r.

„SYSTEMY FORTYFIKACJI STAŁYCH W ŚWIETLE DOŚWIADCZEŃ WOJNY” — mjr. dypl. Józef Bochenek — BELLONA, lipiec-sierpień, 1945 r.

Na podstawie artykułu płk. Lebediewa (Woj. Myśl 4 — 5 — 1945).

Stan zagadnienia przed II wojną światową we Francji i w Niemczech. Przygotowania fortyfikacyjne Francji. Struktura pozycji Maginot. Przebieg walki o nią. Przygotowanie fortyfikacyjne Niemiec na zachodzie i na wschodzie. Fortyfikacje przedwojenne i ich rozbudowa w czasie wojny. Przebieg walk o nie. Analiza przyczyn upadku fortyfikacji stałych. Wnioski na przyszłość.

„PRUSY WSCHODNIE” — dr. Willaume — BELLONA, lipiec — sierpień, 1945 r.

Szkic historyczno-geograficzno-statystyczny oparty na danych do 1939 r.

„ARTYLERIA W OPERACJI STALINGRADZKIEJ” — gen. Samsonow — BELLONA, luty — kwiecień, 1945 r.

Streszczenie artykułu z Art. Żur. zawiera krótką charakterystykę przemian w użyciu artylerii, jakie wystąpiły pod Stalingradem.

„WŁAŚCIWOŚCI SZTUKI OPERACYJNEJ I ORGANIZACJA ARMII AMERYKAŃSKIEJ” — BELLONA, 8 — 9/46 r.

Tłumaczenie artykułu gen. Sołdownika z „Woj. Myśli”, 6 — 7/46 r.

„ZMIANY SZYKÓW BOJOWYCH NATARCIA NA SKUTEK ZMIAN W SYSTEMIE OBRONY NIEMIECKIEJ”—płk. dypl. W. Daszkiewicz—BELLONA, czerwiec, 1945 r.

Zwięzły i przejrzysty obraz organizacji obrony niemieckiej oraz dostosowania do niej szyków natarcia Armii Czerwonej w latach 1942—1945.

„ZARYS WALK I ARMII W.P. O WYZWOLENIE WARSZAWY —płk. dypl. J. Horodecki — BELLONA, 8—9/46 r.

„DOŚWIADCZENIA WOJENNE”—ppłk. szt. gen. Uhlmann — ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG., listopad, 1947 r.

Po przypomnieniu kilku najbardziej, zdaniem autora, pouczających dzieł (Butcher: „Trzy lata z Eisenhowerem”, Moorehead: „Montgomery”, oficjalny raport Eisenhowera: „Od inwazji do zwycięstwa”). Autor obszernie zdaje sprawę z opublikowanego świeżo raportu amerykańskiego szefa Sztabu Generalnego — gen. Marshall'a (obecnego ministra spraw zagr.): „Zwycięstwo w Europie i na Pacyfiku”. Raport jest ważny nie tylko ze względu na swą treść, ale i ze względu na wypowiedziane przy tym osobiste poglądy strategiczne najbardziej miarodajnego człowieka w St. Zjedn.

W rozdziale raportu o strategicznym planowaniu, znajdzie czytelnik liczby, dotyczące wysiłku materiałowego St. Zjedn. i dostaw dla innych państw. W innych liczby wysiłku mobilizacyjnego pod wzgl. ludzi, strat, oraz omówienie stanów liczebnych wielkich jednostek, ich organizacji i przystosowywania do teatrów operacyjnych, metod szkolenia. Raport kończy się wyciągnięciem wniosków i przewidywaniami autora na przyszłość.

„STRATEGICZNE OPERACJE DESANTOWE”—Kontr.-admiral W. Bielli — BELLONA, maj 1945 (na podstawie „Wojennej Myśli” 1—2, 1945).

Do wielkich strategicznych operacji desantowych współczesnej wojny należą: operacja desantowa sprzymierzonych w Afryce Północnej w 1942 r., desant sycylijski sprzymierzonych w 1943 r., desant w Normandii w lecie 1944 r., operacja desantowa we Francji południowej w 1944 r., desanty japońskie na półwyspie Malajskim, Filipinach i na wyspach Indii Holenderskich w 1941 r.

1) Zadania desantów strategicznych:

Desanty sprzymierzonych w Normandii i we Francji południowej miały za zadanie stworzyć front strategiczny na Zachodzie i tym samym warunki dla zupełnego rozbicia armii niemieckiej przez skoordynowanie działań dwóch frontów w Europie. Desanty te mają więc ogromny wpływ nie tylko na przebieg, lecz i na wynik całej wojny.

2) Przygotowanie operacji desantowej:

Jednym z warunków powodzenia operacji desantowej jest wybór sprzyjającej sytuacji do jej przeprowadzenia, t. j. takiej sytuacji,

gdy przygotowujący operację dysponuje dostatecznymi siłami, a npl. nie może przeciwdziałać na morzu, w powietrzu i na lądzie.

Przygotowania operacji polegają na:

- przygotowaniu środków transportowych,
- wyszkoleniu oddziałów desantowych,
- rozpoznaniu przeszkód podwodnych i baterii przybrzeżnych.

Oprócz wyboru sprzyjającej sytuacji strategicznej należy uwzględnić warunki meteorologiczne i astronomiczne.

3) Wybór miejsca wyładowania:

Desanty strategiczne w wojnie współczesnej wysadzano z reguły na szerokim froncie. Umożliwia on szybkie, sprawne i wygodne wyładowanie i osłabia ruchome środki przeciwdesantowe npla.

Wybór miejsc wyładowania polega na:

- wyładowaniu chociażby części desantu w zdobytym porcie,
- stworzenie baz wyładowczych.

4) Skład sił morskich i ich zadania.

W skład sił morskich wchodzi:

- środki transportowe, które służą do przewożenia oddziałów desantowych i wysadzania ich na brzeg,
- oddziały ubezpieczające, których zadaniem jest obrona przeciwpodwodna, przeciwlotnicza i przeciwmimowa środków transportowych,
- oddziały wsparcia, przeznaczone do obezwładnienia środków ogniowych npla przy wyładowaniu desantu, zdobywaniu przyczółka i posuwaniu się w głąb,
- oddziały osłony operacyjnej, które mają za zadanie obronę dróg komunikacyjnych przed napadami wielkich okrętów npla.

5) Skład sił powietrznych i ich zadania.

W operacjach desantowych powinna brać udział jak największa ilość lotnictwa. Wielkie siły lotnictwa, włączając masy szybowców, należy wykorzystać przy wyładowaniu desantów, celem zdobycia lotnisk npla, niszczenie dróg i mostów, niedopuszczenia do operowania odwodami. Oprócz tego wielkie masy lotnictwa należy wykorzystać do osłony okrętów, desantów powietrznych, prowadzenia rozpoznania, poprawiania ognia artylerii okrętowej.

6) Przewożenie desantu.

Przewożenie desantu może odbywać się w nocy i w dzień. Kursowanie okrętów należy zorganizować w ten sposób, by uniknąć strat spowodowanych łodziami podwodnymi npla i minami (wybór głębokości morza) oraz zapewnić sobie osłonę własnego lotnictwa myśliwskiego (wybór kursów okrętów wzdłuż i w pobliżu własnych brzegów). Kursy powinny być jak najkrótsze. Zorganizowane w ten sposób przewożenie może być przeprowadzone bardzo szybko i niespodzianie dla npla.

- 7) Operacyjne zabezpieczenie operacji desantowej.

Operacyjne zabezpieczenie operacji desantowej dzieli się na wstępne i bezpośrednie. Zabezpieczenie wstępne polega na przeprowadzeniu rozpoznania, zniszczeniu ogniem artylerii okrętowej i lotnictwa umocnień npla, wyładowaniu desantów powietrznych i obezwładnieniu lotnictwa npla na lotniskach.

Zabezpieczenie bezpośrednie operacji desantowej polega na rozpoznaniu operacyjnym, zniszczeniu lotnisk i baz, poszukiwaniu łodzi podwodnych, rozwijaniu oddziałów osłaniających.

- 8) Organizacja dowodzenia w operacji desantowej.

Całą operacją desantową dowodzi dowódca sił lądowych. D-cy sił lądowych podporządkowuje się dowódca sił morskich, któremu z kolei podporządkowują się dowódcy eskadr osłony i d-cy kierujący wyładowaniem. Taki schemat dowodzenia okazał się w praktyce uzasadnionym, czego dowodem jest udana operacja desantowa w Normandii.

„DZIAŁANIA 2. ARMII POLSKIEJ NAD RZĘKĄ NISSA” — gen. dyw. Sankowski — BELLONA, 3 — 4/1946.

Decyzja dowódcy armii, organizacja operacji zaczepnej armii i krótki jej przebieg.

„OPERACJA „DĘBLIN — PUŁAWY” 28. VII — 6.VIII. 1944 r.” — płk. dypl. J. Kirchmayer — BELLONA, 5 — 6/46 r.

Decyzja, Organizacja operacji. Przebieg walki.

„ROZBICIE WOJSK NIEMIECKICH NA BIAŁORUSI” — ppłk. Koraczewski Adam — BELLONA, 5 — 6/46 r.

Na podstawie „Woj. Myśli” i ustnej relacji płk. Koczargina.

„SPIS RZECZY” — opublikowanych w BELLONIE w I półroczu 1946 r. — BELLONA, 7/46 r.

„POGROM WOJSK NIEMIECKICH W PRUSACH WSCHODNICH” — ppłk. dypl. Bochenek — BELLONA 10/46 r.

Przebieg działań w Prusach Wschodnich w 1945 r. na podstawie artykułu z „Woj. Myśli” 4 — 5. 45 r. i z „Krasnej Zwiezdy”, 9.IV. 46.

„UDZIAŁ I. POLSKIEJ BRYGADY SPA-DOCHRONOWEJ W DESANCIE WOJSK POWIETRZNYCH W ARNHEM W WRZEŚNIU 1944 R.” — kpt. H. Dyrda — BELLONA, 10/46 r.

Przygotowanie działania. Zadania jednostek i organizacja przewozu. Szczegółowy przebieg działań. Wnioski.

„ORGANIZACJA ARMII BRYTYJSKIEJ W OKRESIE POPRZEDZAJĄCYM OPERACJE DESANTOWE” — płk. dypl. R. S. — BELLONA, 10/46 r.

„SPIS RZECZY” — opublikowanych w „Bellonie” w II półroczu 1946 — BELLONA, 11 — 12 1946 r.

DZIAŁ SZTABÓW I SŁUŻB

„NOWA PIEKARNIA POŁOWA” — kronika — MIL. REV., nr. 6/47.

Jest to zmodernizowany typ brytyjskiej piekarni polowej. Wydajność piekarni: 17.000 bochenków chleba w ciągu dnia przez jeden pluton; gdyby natomiast użyć trzy plutony na zmianę można osiągnąć wydajność 51.000 bochenków chleba na dobę.

„UZUPEŁNIENIA LUDZKIE” — lt. col. Perkins — MIL. REV., nr. 8/47.

Sposób uzupełnienia jednostek walczących. Organizacja i system uzupełniania strat ludzkich.

„JAK POPRAWIĆ ŻYWNOŚĆ ŻOŁNIERZA” — art. oficjalny — MIL. REV., nr. 6/47.

Doświadczenia generalnego kwatermistrza. Rodzaje racji żywnościowych. Wartość kaloryczna. Badanie żywności. Szkoły kucharskie

„PROBLEM ZAOPATRYWANIA W DZIAŁANIACH POLARNYCH” — lt. col. Page — MIL. REV., nr. 7/47.

Zasadniczo treść dotyczy problemów zaopatrywania w zimie przy temperaturze od -20° do -40° C. Autor rozpatruje sprawę urządzenia stanowiska dowodzenia sztabu oraz odzieży i wyżywienia.

„DOWODZENIE W WALCE” — col. Marshall — INF. JOUR., nr. 11/47.

Jest to siódma część cyklu artykułów, dotycząca doświadczeń w dowodzeniu z wojny ubiegłej.

„ROLA KWATERMISTRZA KORPUSU” — lt. col. O'Brien — MIL. REV., nr. 8/47.

Zadania sztabu kwatermistrza w polu. Zaopatrywanie dywizji.

„PRACA SZTABU DYWIZJI W POLU” — lt. col. Rosson — MIL. REV., nr. 6/47.

Autor, który jest wykładowcą w amerykańskiej Akademii Sztabu Generalnego, omawia rozwinięcie stanowiska dowodzenia dywizji w polu. Na szkicach podaje podział oficerów na wozy, przemarsz dowództwa dywizji i rozwinięcie nowego stanowiska dowodzenia.

„SŁUŻBA ZDROWIA — DENTYŚCI WOJSKOWI” — lt. col. Seffcott — MIL. REV., nr. 5/47.

Zadania i organizacja służby dentystycznej w wojsku. Poglądy na tę sprawę w różnych armiach.

„ŻYWIENIE WOJNY” — lt. col. L. Fuller — MIL. REV., nr. 5/47.

Materiałowe zaopatrzenie armii, marynarki i lotnictwa na wypadek wojny. Planowanie pro-

407

dukcji rozdziału dostaw. Organizacja władz naczelnych i wykonawczych, 13-cie schematów obrazuje myśl przewodnią artykułu.

„DOWODZENIE I PRACA SZTABÓW”—lt. col. M. Bride, lt. col. Van Allen—MIL. REV., nr. 7/47.

Ćwiczenia aplikacyjne na założeniu armii. Uczniowie rozgrywają korpus i dywizję.

„DOWODZENIE I PRACA SZTABU”—lt. col. Mc. Bride i lt. col. Van Allen—MIL. REV. nr. 8/47.

Przykład fikcyjnej gry opartej na założeniu w 1959 r. Rząd St. Zjedn. podaje założenie polityczne. Zostaje wyznaczony dowódca teatru operacyjnego. Sztab przystępuje do planowania operacji.

„OCENA PRZECIWNIKA”—Andrew Losky—MIL. REV., nr. 5/47.

Praca szefa oddziału II sztabu WJ. Metody pracy, źródła wiadomości, selekcja i ocena wiadomości.

„SYSTEM ZAOPATRYWANIA TEATRÓW WOJNY”—lt. col. Elver—MIL. REV., nr. 5/47.

Zasady zaopatrywania. Początek i rozwój systemu zaopatrywania, sposoby dostarczania zaopatrzenia. Schematy organizacji służby zaopatrywania.

„O ROZKAZACH BOJOWYCH”—gen. Pierwincew—WOJ. WIEST., 22/47 r.

Autor zwięźle rozważa możliwości skrócenia rozkazów przez usunięcie z nich powtórzeń i podaje dwa takie skrócone schematy rozkazów: na natarcie i obronę.

„ZAPRAWA TAKTYCZNO-TOPOGRAFICZNA”—płk. Tretiakow—WOJ. WIEST. 22/47.

Krótkie wskazówki dla przeprowadzenia ćwiczeń na tematy: zasady prowadzenia mapy roboczej, przeniesienie położenia z jednej mapy na drugą, wkreślanie na mapę położenia pod dyktando oraz z dokumentów.

„OPRACOWANIE WIADOMOŚCI O OBRONIE NIEPRZYJACIELA”—płk. Mieniajto—WOJ. WIEST., 22/47 r.

Praktyczne wskazówki i uwagi, dotyczące oceny wartości wiadomości wpływających do sztabu, ich rejestracji, wkreślania na mapę wiadomości i oceny.

„ĆWICZENIA Z PRACY SZTABÓW Z OFICERAMI SZTABU”—ppłk. W. Czerepachow—WOJ. WIEST., 22/47.

Zawiera konkretny przykład ćwiczenia dla sztabu pułku o bardzo skromnie zakreślonym temacie: „wkreślenie na mapę położenia wzmocnionego pułku i analiza jego zadania”.

„POWOJENNE ZAGADNIENIA SŁUŻBY MATERIAŁOWEJ. PRZECHOWANIE I KONSERWACJA”—gen. bryg. J. Kirk—ARM. CAV. JOUR., VII—VIII—1947.

Ilustrując zadania służby materiałowej przykładami z dziedziny zaopatrywania w czasie minionej wojny, autor informuje o zasadach przechowania i konserwacji amunicji, uzbrojenia, pojazdów silnikowych, akumulatorów i t. p. w okresie powojennym.

„KONIEC NIEMIECKIEGO SZTABU GENERALNEGO”—Gerd Trenhalt—ARM. CAV. JOUR., IX—X. 1947.

Analiza kolejnych faz upadku niemieckiego sztabu generalnego: 1) Od 1918 do 1933 roku—sztab generalny oraz szkolenie nowych oficerów S. G. w konspiracji i w armiach obcych. Rola S. G. w dojściu do władzy Hitlera. 2) Od 1933 do 1939 r.—walka pomiędzy S. G. a partią N. S. 3) Pomiędzy 1939 a 1945 rokiem: okres harmonii pomiędzy S. G. a partią. Ponowny rozłam po 1941 roku na skutek niepowodzeń na froncie Radzieckim. Zamach na Hitlera i jego konsekwencja w postaci egzekucji 2.300 oficerów. W rezultacie dojście do władzy szeregu generałów partyjnych, których pewna ilość pozostała przy życiu. Autor doradza baczną obserwację działalności tych generałów, widząc w nich zawiązek przyszłego S. G. niemieckiego.

„PRÓBY POŁOWE EKWIPUNKU”—W. H. Snyder—QUARTERMASTER REV., lipiec—sierpień, 1947 r.

Zadania i praca komisji badającej przydatność wyposażenia wojskowego do służby w polu.

„ORGANIZACJA SŁUŻBY ZDROWIA I EWAKUACJA RANNYCH W OPERACJI ZACZEPNEJ”—ppłk. lek. Pechner Artur—BELLONA, 3—4/46 r.

Zestawienie doświadczeń na szczeblu dywizji, zebranych w walkach o sforsowanie Odry i w Berlinie.

„WNIOSKI Z DOŚWIADCZEŃ PRACY BOJOWEJ SZTABÓW WIELKICH JEDNOSTEK”—mjr. E. Groszlik—BELLONA, wrzesień, 1945 r.

1) Organizowanie rozpoznania (ciekawe przykłady złych skutków zaniedbań i przykłady dobrych wyników odpowiedniej organizacji). 2) Dokumenty planowania. 3) Metodyka przekazywania decyzji dowódcy. 4) Miejsce postoju i posterunek bojowy dowódcy (dziś „Stanowisko dowodzenia”). 5) O kontroli rozkazodawstwa i praktycznej pomocy oddziałom.

„PODSTAWOWE ZASADY WSPÓŁDZIAŁANIA W NATARCIU”—mjr. E. Groszlik—BELLONA, październik, 1945 r.

Ujęte pod kątem widzenia pracy sztabów organizujących współdziałanie. Tamże przedstawione są: ogólne zasady organizacji współdziałania, współdziałanie piechoty z artylerią, współ-

działanie piechoty z czołgami, wojskami inżynierijnymi i lotnictwem, współdziałanie czołgów z artylerią.

DZIAŁ TAKTYCZNO - ORGANIZACYJNY

„REORGANIZACJA SZKOLNYCH DYWIZJI”—kronika—MIL. REV., nr. 7/47.

Dla celów szkolenia i doświadczeń zorganizowano w St. Zjedn. szkolny korpus piechoty w składzie 3 dywizji piechoty i 1 dywizji pancernej o stanach bojowych, co pozwala uczniom szkół wojskowych na przeprowadzenie praktycznego szkolenia.

„REORGANIZACJA KORPUSU STRZELCÓW MORSKICH”—gen. mjr. Del Valle—MIL. REV., nr. 8/47.

Dotychczasowa organizacja strzelców morskich, naczelné władze, użycie w czasie wojny. Nowa organizacja (schematy) i nowe zadania.

„DRABINA KARIERY WOJSKOWEJ”—col. Renben Horchow—INF. JOUR., 9/47.

Nowy plan szkolenia i specjalizacji w armii amerykańskiej. Diagramy i szkice w załączeniu.

„WSPÓLDZIAŁANIE BRONI W NATARCIU”—płk. Kowanczew—KRASNAJA ZWIEZDA, z dn. 18.X. 46 r.

Nowoczesne pole walki znamionuje udział wszystkich rodzajów broni. Wymaga to jednej koncepcji walki d-cy ogólnego i wypracowania taktycznych sposobów użycia, przez poszczególnych dowódców, swoich rodzajów broni.

„CZOŁGI I PIECHOTA W NOCNYM NATARCIU”—lt. col. Duncan—MIL. REV., nr. 7, 1947.

Autor udowadnia potrzebę szkolenia oficerów w takim działaniu. Przytacza przykłady z II wojny światowej: podaje 3 typowe przykłady ze szkicami.

„UŻYCIE MOŹDZIERZY”—lt. col. Barker—MIL. REV., nr. 8/47.

Moździerz 4,2 cala, użycie w piechocie i wojskach chemicznych. Przykłady użycia w ubiegłej wojnie, rozwój, organizacja oddziałów.

„WSPÓŁPRACA ARTYLERII Z LOTNICTWEM”—ppłk. Smirnow—KRASNAJA ZWIEZDA, 14.XI. 1946.

Autor omawia wspólne zadania w okresie przygotowania natarcia, wsparcia natarcia i walki wewnątrz pozycji obronnej. Taktyczny udział lotnictwa na polu walki jest przedłużeniem ognia artylerii.

„DOWÓDZTWO LOTNICTWA STRATEGICZNEGO”—gen. George Kenney—MIL. REV., nr. 5/47.

W Stanach Zjednoczonych dokonano po wojnie reorganizacji naczelných władz lotniczych, wyodrębniając lotnictwo z sił lądowych. Po utworzeniu instytucji naczelnego dowódcy sił

powietrznych podporządkowano mu oddzielnych dowódców różnych rodzajów lotnictwa (Commands).

Autor omawia w artykule zadania i cele dowództwa lotnictwa strategicznego.

„DOWÓDZTWO LOTNICTWA WSPÓLDZIAŁANIA”—gen. mjr. Quesada—MIL. REV., nr. 6/47.

Zadania lotnictwa współdziałania ujęte przez głównodowodzącego po dokonanej reorganizacji. Rodzaje samolotów wypełniające zadanie współdziałania.

„O WŁAŚCIWĄ PROPORCJĘ SIŁY OGNIOWEJ”—col. A. Marshal—INF. JOUR., nr. 9/47.

Autor rozpatruje dotychczasowe możliwości ogniowe piechoty i porównuje je z byłym przeciwnikiem. Proponuje zmiany organizacyjne i inny rozdział środków.

„UNIFIKACJA WŁADZ WOJSKOWYCH I LOTNICZYCH”—lt. col. Stanley Dziuban—INF. JOUR., nr. 10/47.

W związku z nowym podziałem terytorialnym na Dowództwa Obszarów Armii w St. Zj., zreorganizowano również i władze lotnicze. Całość sił powietrznych podzielono na trzy operacyjne rodzaje lotnictwa z własnymi władzami (Commands) oraz sześć flot lotniczych (Air Forces).

„NATARCIE CZOŁGÓW W LESISTYM TERENIE”—gen. mjr. A. Biełogorski—KRASNAJA ZWIEZDA z dnia 27.XII. 46 r.

Autor podaje kilka przykładów z wojny. Opis i zasady działania. Szkic. Charakterystyka walki czołgów w lesie.

„TAKTYCZNE UŻYCIE LOTNICTWA”—ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG.

Streszczenie aktualnych projektów amerykańskich na ten temat, na podstawie artykułu „Military Review”,

„ZACZEPNE WSPARCIE”—FLIGHT, 23. 10. 1947.

Opis pokazu wsparcia lotniczego wojsk ziemnych. Wspomniane nowe pociski do wskazywania celi ziemnych lotnictwu.

„MECHANIKA DZIAŁANIA PLUTONU CZOŁGÓW SZPICY W POŚCIGU”—por. Thomas W. Burke—ARM. CAV. JOUR., VII—VIII. 1947.

Na podstawie bogatego doświadczenia bojowego, autor podaje przykłady ugrupowania i działania szpicy pancernej w składzie plutonu czołgów (5 czołgów) z plutonem piechoty zmortyzowanej (na transporterach panc.).

„CZOŁGI Z PIECHOTĄ”—mjr. William R. Campbell—ARM. CAV. JOUR., IX—X. 47.

Sprawozdanie z użycia batalionu czołgów przydzielonego organicznie do I. D. P. Amery-

kańskiej, od momentu lądowania w Normandii aż do końca wojny. Polegało ono na rozdzielaniu batalionu na stałe kompaniami pomiędzy pułki piechoty, zaś wewnątrz pułków — plutonami pomiędzy bataliony. Autor dostrzega pewne ujemne strony takiego rozwiązania, jednak na ogół jest z niego zadowolony. Na poparcie swych twierdzeń przytacza przykłady użycia i działania takich zgrupowań w różnych formach i fazach walki, w różnorodnych warunkach terenowych.

„FAZA WALK CZOŁGÓW PRZECIWI CZOŁGOM” — N. Campbell — ARM. CAV. JOUR., IX — X. 1947.

Autor ocenia, że pojawienie się na teatrze afrykańskim w r. 1942 amerykańskich czołgów Sherman, uzbrojonych w działo 75 mm, rozpoczęło nową fazę, w której walka z czołgami stała się wyłączną domeną artylerii przeciwpancernej. Do tej chwili — najlepszym środkiem walki przeciw czołgom były czołgi, a w szczególności czołgi lepsze i liczniejsze od nieprzyjacielskich. Na poparcie twierdzenia opis dwóch takich walk: Beda Forum i Sidi Rezegh.

„NATARCIE KOMPANII STRZELECKIEJ” — płk. Gonczarow — WOJ. WIEST., nr. 20/47.

W 4-stronicowym artykule są omówione następujące zagadnienia: środki wzmocnienia i wsparcia kompanii strzel., miejsce środków ogniowych w ramach ugrupowania kompanii i miejsce d-cy kompanii w czasie walki.

„NIEMIECKA ARTYLERIA PANCERNA” — Manfred Knayer — ARM. CAV. JOUR., IX — X. 1947.

Charakterystyka niemieckiej artylerii pancernej, krótka lecz bardzo syntetyczna i pełna wartościowych informacji. Określa podobieństwa i różnice pomiędzy czołgiem a działem pancernym, wynikające stąd różnice w działaniu i użyciu. Podaje techniczne i taktyczne dane sprzętu, wytyczne użycia, sposób działania i współdziałanie z innymi bronią. W końcu porównuje z artylerią pancerną innych armii, w szczególności wysoko oceniając artylerię pancerną radziecką.

„ORGANIZACJA DYWIZJI PANCERNEJ W POŚCIGU” — mjr. Glen L. Foote — ARM. CAV. JOUR., IX — X. 1947.

Użycie w tytule wyrażenia „organizacja” wymaga wyjaśnienia: chodzi o to mianowicie, że dywizja pancerna U. S. A. w odróżnieniu od podobnych związków w innych armiach, nie jest zorganizowaną w brygady. Złożona jest z pułków i batalionów różnych broni. Organizacja dowodzenia w walce oparta jest na dyspozycyjnych dowódcach Brygad (Grup bojowych), posiadających swe sztaby i organy dowodzenia. Teoretycznie dowódcy ci otrzymują grupę bojową (brygadę), stworzoną z czołgów, piechoty zmot., artylerii i innych broni, w innej proporcji dla każdego działania.

Mjr. Foote opisuje, w jaki sposób dowódca 5. Dywizji Pancerniej U. S. A. gen. Oliver rozwiązał to zagadnienie w swej dywizji w czasie walk na zachodzie Europy, od Normandii do Luxemburga włącznie. Podzielił on mianowicie raz na zawsze swoją dywizję, mieszając czołgi z piechotą, artylerią i innymi bronią i tworząc właściwie stałe brygady.

Autor podkreśla w szczególności połączenie piechoty z czołgami nie tylko na szczeblach grup bojowych (odpowiednik brygad), lecz fakt, że takie „małżeństwa” zostały zorganizowane na wszystkich szczeblach walki i dowodzenia na stałe — i zeszyły aż do szczebla pojedynczego czołga z drużyną piechoty.

Autor uważa ten sposób za doskonały i propaguje stosowanie go.

„WSPÓŁPRACA CZOŁGÓW Z LOTNICTWEM” — ppłk. Somov — FORCES AERO-FRANCE, luty, 1947 — sprawozdanie z artykułu zamieszczonego w „Tankist”, paźdz., 1946 r.

Metody współpracy czołgów z lotnictwem w poszczególnych fazach natarcia na podstawie doświadczeń ostatniej wojny.

„DYWIZJA PIECHOTY A MOŻLIWOŚCI TRANSPORTU POWIETZNEGO” — gen. Jacob Devers — INF. JOUR., nr. 9/47.

Generał Devers b. dowódca południowej Grupy Armii we Francji zastanawia się nad możliwością przerzucania dywizji piechoty drogą powietrzną. Dochodzi do wniosku, że takie możliwości istnieją w związku z rozwojem lotnictwa transportowego. Przerzut powietrzem daje duże i nowe atuty dowódcy operacyjnemu.

„ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH BRONI W WALKACH W MIEŚCIE” — ppłk. E. Gros-glik — BELLONA, 11 — 12/46.

Użycie artylerii, broni pancernych, saperów, środków chemicznych, lotnictwa, wojsk łączności.

„CECHY CHARAKTERYSTYCZNE DZIAŁAŃ ZACZEPNYCH ARMII CZERWONEJ” — gen. mjr. H. Zamiatyński — BELLONA, luty — kwiecień, 1945 r.

Tłumaczenie artykułu z pisma „Agitator i Propagandist Krasnoj Armii” — zawiera wiele cennych danych, dotyczących szerokości frontów natarcia, głębokości wdarcia, szybkości posuwania się, gęstości ugrupowania.

„OPERACYJNE ŁAMANIE FORTYFIKACJI STAŁYCH I POZYCJI SILNIE UMOCNIONYCH” — mjr. dypl. Fr. Bortner — BELLONA, luty — kwiecień, 1945 r.

Zestawienie zasad regulaminowych planowania przełamania. Szczegóły taktyczne organizacji przełamania. Rozkazodawstwo.

„METODYKA WYSZKOLENIA BOJOWEGO” — por. St. Rajewski — BELLONA, luty — kwiecień, 1945 r.

Przykład organizacji ćwiczenia bojowego plutonu.

„ROZPOZNANIE POZYCJI OBRONNEJ NA SZCZEBLU WIELKICH JEDNOSTEK” — mjr. dypl. J. Bochenek — BELLONA, listopad, 1945 r.

„WSKAZÓWKI DO UKŁADANIA I PROWADZENIA ĆWICZEŃ TAKTYCZNYCH” — gen. W. Daszkiewicz i płk. W. Kluczyński — BELLONA, grudzień, 1945 r.

Omawia cel różnych rodzajów ćwiczeń, ich charakterystykę, sposób opracowania i przeprowadzenia.

„DZIAŁANIA LOTNICTWA SZTURMOWEGO W NATARCIU” — ppłk. Wł. Zaczekiewicz — BELLONA, 7/46 r.

Zadania. Przygotowanie do działań. Działanie przy wykonywaniu wyłomu. Działanie w głębi pozycji obronnej npla. Wykorzystanie w pościgu. Przejrzyste rysunki ilustrujące sposoby działania.

„UWAGI O OBRONIE RUCHOWEJ” — mjr. dypl. J. Bochenek — BELLONA, 1—2/1946.

Analiza realnych możliwości obrony ruchowej, wykonywanej w myśl Reg. St. Pol. Autor różni wykonywanie obrony ruchowej na szczeblu taktycznym i na szczeblu operacyjnym. Dochodzi do wniosku, że tylko na szczeblu operacyjnym istnieją realne możliwości obrony ruchowej.

„WZMOCNIENIE AMERYKAŃSKIEJ DYWIZJI PANCERNEJ” — ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZTG., listopad, 1947 r.

Wzmianka sprawozdawcza „Military Review”, omawiająca przemiany organizacyjne amerykańskiej dywizji pancerniej.

„WYŻSZE DOWÓDZTWO WOJSKOWE ANGIELSKICH SIŁ ZBROJNYCH” — tłumaczenie artykułu z „Woj. Myśli” 6—7, 1945 r. BELLONA, 7/46 r.

„WYKORZYSTANIE WOJSK INŻYNIERYJNYCH W OBRONIE” — gen. J. Jankowski — BELLONA, grudzień, 1945 r.

„WAŁ OGNIOWY W NATARCIU PIECHOTY” — płk. K. Piekarski — BELLONA, lipiec — sierpień, 1945 r.

Technika wykonania wału ogniowego, przedstawiona w sposób łatwo zrozumiały dla piechura, oraz sposób wyzyskania wału przez piechotę.

„NIEMIECKĄ OBRONĄ PRZECIWPANCERNA” — BELLONA, lipiec—sierpień, 1945 r. Tłumaczenie z „Woj. Myśli” 3, 1945 r.

Zestawienie niemieckich zasad organizowania opanc. w ostatnich 2 latach wojny.

„ORGANIZACJA I DZIAŁANIE DYWIZJI CZOŁGÓW U. S. A. — por. pil. S. Hiszpański — BELLONA, lipiec — sierpień, 1945 r.

Opracowane na podstawie regulaminu ze stycznia 1944 r. Pod „dywizją czołgów” należy rozumieć „dyw. pancerną”.

„CZOŁGI W NATARCIU NA NIEWIELKIE OSIEDLE” — por. pil. Hiszpański — BELLONA, lipiec — sierpień, 1945 r.

Streszczenie artykułu ppłk. Pozdyszewa z Żur. Broń. i Mech. Wojsk.

DZIAŁ TECHNICZNY I UZBROJENIA

„TECHNICZNY INSTYTUT BADAŃ CZOŁGÓW W. BRYTANII” — col. Harry Sweeting — MIL. REV., nr. 6/47.

Opis badań przeprowadzonych w Instytucie. Metody uszczelniania pojazdów, opis czołgów cepowych do wysadzania pól minowych. Czołgi wodoszczelne. Organizacja Instytutu.

„PSY WOJSKOWE” — mjr. P. de Vallière — REV. MIL. SUISSE, nr. 10/47.

Autor rozpatruje użycie psów wojskowych dla celów łączności, ewakuacji sanitarnej i transportu w szczególnych warunkach. Mimo, iż niektóre armie zrezygnowały z usług psa, autor twierdzi, że dzięki specjalnym zaletom nie zastąpi w pewnych wypadkach tego zwierzęcia.

„KRONIKA Z CAŁEGO ŚWIATA” — art. redakcyjny — MIL. REV., nr. 5/47.

Nowy samolot F-6-U „Pirat” — dla marynarki, szybkość 900 km/godz. Samolot morski XF-15-C o napędzie śmigłowo-odrzutowym. Hydroplan XJL-1. Krążownik powietrzny Mitchell PBJ uzbrojony w wyrzutnie pocisków rakietowych. Morski samolot ponad dźwiękowy D-558, morski samolot patrolowy Martin XP-4-M-1.

Radar meteorologiczny — przyrząd do namierzania pułapu chmur „Ceilometer”, lotnicze torpedy podwodne. Radziecki samolot YAK-14 i YAK-9, PE-2. Szwedzki wynalazek przeciw zamarzaniu portów.

„ROZWÓJ I POSTĘP ARTYLERII” — Andre Montech — L'ARMÉE FRANÇAISE, nr. 21/47.

Omówienie doświadczeń na polu artylerii w II wojnie światowej. Ilustracje i dane techniczne.

„MINY PRZECIWCZOŁGOWE I PRZECIWPANCERNE” — André Montech — L'ARMÉE FRANÇAISE, nr. 20/47.

Jest to dokończenie artykułu na ten sam temat z nr. 19/47. Rozbrajanie pól i pułapek minowych.

„KATAPULTY SAMOLOTOWE” — Max Jordan — L'ARMÉE FRANÇAISE, nr. 20/47.

Użycie samolotów rozpoznawczych i myśliwskich wyrzucanych za pomocą katapult okrętowych. Opis działania przyrządów.

„ROZWÓJ DZIAŁA PRZECIWPANCERNEGO” — mjr. Ralph W. Lang — ARM. CAV. JOUR., VII—VIII, 1947.

Rozwój dział przeciwpancernego armii U.S.A. od 37 mm do 90 mm na podwoziu gąsienicowym, opancerzonym. Organizacja oddziałów artylerii

ppanc. Przykłady użycia w walce w roli: artylerii przeciwpancernej, artylerii szturmowej oraz artylerii polowej (do ognia pośredniego).

„POWOJENNY PROGRAM POSZUKIWAŃ I DOŚWIADCZEŃ LOTNICTWA U. S. A.”—James A. Niland—ARM. CAV. JOUR., VII—VIII, 1947.

Organizacja, program pracy, warunki przyjęcia do Lotniczego Instytutu Technologicznego w Wright Field. Opis skonstruowanych ostatnio — oraz będących w konstrukcji — samolotów bojowych. Opis technicznych innowacji, wprowadzanych w lotnictwie (pulsujący fotel pilota, ubranie ratownicze, tratwa ratownicza „whel”, wyrzutnia fotela pilota z samolotu odrzutowego).

„WAŻNE OSIĄGNIĘCIA WOJSK ŁĄCZNOŚCI”—Gerald Egan—ARM. CAV. JOUR., IX—X, 1947.

Artykuł podaje szereg interesujących informacji w zakresie zastosowania radaru, służby meteorologicznej oraz służby kinematograficznej. Informuje o rozwoju sprzętu i o zastosowaniu dla celów walki i wyszkolenia, ilustrując to przykładami z minionej wojny.

„RATOWNICTWO TECHNICZNE NA POLU WALKI”—kpt. Arthur R. Ralph—ARM. CAV. JOUR., VII—VIII, 1947.

Artykuł podaje kolejne fazy rozbudowy organów warsztatowych i reparacyjnych w 1. Dywizji Panczernej U. S. A., ich ostateczną organizację i wyposażenie.

Główny nacisk położony jest na taktyczną stronę organizacji ratownictwa technicznego na polu walki.

„ROZWÓJ I PRODUKCJA CZOŁGÓW W LATACH 1939—1945—ppłk. R. M. P. Carver—ARM. CAV. JOUR., VII—VIII, 1947.

Treść artykułu nie odpowiada jego tytułowi. Jest to bowiem artykuł polemiczny, zwalczający ostro nieścisłe informacje o czołgach amerykańskich i angielskich, podane przez gen. Martela.

Znamienną jest konkluzja artykułu, w której ppłk. Carver twierdzi, że W. Brytania nigdy nie będzie zdolną do produkcji dostatecznej ilości czołgów o odpowiedniej jakości, i zawsze będzie zmuszoną do polegania na pancernym sprzęcie amerykańskim.

„SPADOCHRONY DUŻYCH SZYBKOŚCI”—FLYING, listopad, 1947 r.

Dotychczas używany spadochron nie nadaje się do skoku z samolotów o dużej szybkości. Poszukiwanie rozwiązania nowego spadochronu lub innej metody opuszczania samolotu omówione w artykule. 6 rysunków i fotografii.

„PLAN PRZELOTU AUTOMATYCZNEGO C-54 BEZ ZAŁOGI”—Robert Hotz—AVIATION WEEK, 27.10.47 r.

Automatyczny przelot 9.000 mil z Ameryki do Anglii został dokonany wzbudzając duże za-

interesowanie. Obecnie planowany jest taki sam przelot bez ludzi w samolocie, którego zmodyfikowane urządzenia oraz sposób wykonania zamierzonego przelotu opisane w artykule.

„NOWY BOMBOWIEC AMERYKAŃSKI”—sprawozdanie—AVIATION WEEK, 14.7.47 r.

Opis samolotu BOEING B-50, który ukończył próbne loty i jest uważany za lepszy od niedawno przyjętego przez lotnictwo wojskowe samolotu CONVAIR B-36. Podane wyczyny i fotografia.

„OCENA ROSYJSKICH SILNIKÓW LOTNICZYCH”—Paul H. Wilkinson—AVIATION WEEK, 28.7.47 r.

Artykuł podaje przegląd silników sowieckich ich przypuszczalne wyczyny oraz samoloty, na których te silniki są używane. 13 fotografii.

„BAJKA O WOJNIE ZA NACISNIĘCIEM GUZIKA”—William Winter—FLYING, październik, 1947 r.

Opis doświadczeń amerykańskich w dziedzinie bomb „robotów” i pocisków raketowych.

Tabela bomb dotychczas wypróbowanych i 7 zdjęć uzupełnia artykuł.

„BOMBA ATOMOWA I PRZYSZŁOŚĆ LOTNICTWA”—gen. L. M. Chassin—BULL. AV. MIL. BELGE, sierpień, 1947 r.

Artykuł omawia na wstępie działanie bomby atomowej i doświadczenia Bikini. W dalszych rozważaniach ujęte: „Przewożenie” bomby na cel, obrona czynna i bierna przeciw bombie atomowej, okupacja kraju zdobytego bombami atomowymi.

Autor twierdzi, że przez szereg lat środkiem przewozowym będzie samolot i na tym opiera swe dalsze rozważania.

„ROZWÓJ RAKIET W W. BRYTANII”—AEROPLANE, 22.8.47 r.

Artykuł daje krótki przegląd pracy nad rozwojem broni raketowej w RAE WESTCOTT.

Z artykułu wynika, że praca przeprowadzana jest nad rozwojem osiągnięć niemieckich w tej dziedzinie i przy pomocy niemieckich fachowców.

„SILNIKI REAKCYJNE W AMERYCE”—AERONAUTICS, sierpień, 1947 r.

Jest to przegląd rozwoju amerykańskich silników reakcyjnych (jet) oraz samolotów wyposażonych w te silniki. Ciekawa wzmianka o samolocie myśliwskim, który ma być „wożony” przez CONSOLIDATED B-36 (Bomb) dla obrony przed myśliwcami. Po wykonaniu zadania samolot myśliwski powraca i jest wciągany na linie do kadłuba „samolotu matki”!

„ENERGIA ATOMOWA”—Comm Coutard—FORCES AERO-FRANCE, październik, 47.

Artykuł, który poprzedza dalsze rozważania nad energią atomową przez tegoż autora, daje w przystępnej formie podstawowe wiadomości

z budowy atomu do jego rozbitcia włącznie. Następne dwa artykuły (o których nie omieszkamy wspomnieć) wytłumaczą powstanie bomby atomowej i wykorzystanie energii atomowej dla celów wojny.

„OPERACJA „NEPTUNE” — FLIGHT, 16.X. 1947 r.

Opis lotu doświadczalnego z nowym pociskiem raketowym (typu V.1.) zwalnianym z samolotu.

„FOTOGRAFIA GOTOWA W JEDNEJ MINUCIE” — streszczenie art. Harland Manchester — BULL. AV. MIL. BELGE, sierpień, 1947 r.

Opis nowego systemu uzyskiwania fotografii z odrzuceniem długiego procesu wywołania filmu i wykonywania odbitek. Metoda opisana po bieżnie. Dalszy jej rozwój może przynieść rewolucję w dziedzinie rozpoznania fotograficznego.

„PIERWSZY SAMOLOT SOWIECKI O NAPĘDZIE ODRZUTOWYM” — (Press Release, 17.3. 47) — BULL. AV. MIL. BELGE, lipiec, 1947 r.

ŁAWOSZKIN jest to samolot jednoosobowy, dwusilnikowy. Szybkość oceniana ponad 500 mph (800 km/godz.).

Dwa silniki B. M. W. umieszczone obok siebie pod kabiną pilota. Rozmieszczenie takie użyte po raz pierwszy. Dwa rysunki.

„ROZWÓJ SPRZĘTU NAWIGACYJNEGO — NAWIGATOR „DECCA” — D. C. Rens — BULL. AV. MIL. BELGE, wrzesień, 1947 r.

Jest to opis odbiornika i systemu radio-elektrycznego „Decca”, służącego do określania pozycji samolotu w locie, bez używania wyliczeń.

Sprzęt używany od dwu lat; stale ulepszany.

„ŁĄCZNOŚĆ POMIĘDZY POJEDYŃCZYM CZOŁGIEM A PIECHOTĄ” — kpt. James T. Butler — ARM. CAV. JOUR., VII — VIII. 1947.

Artykuł zajmuje się zagadnieniem łączności wewnątrz zespołu złożonego z pojedynczego czołga i grupy piechoty. Rozpatrując 6 możliwych środków łączności t. j.: 1) radio, 2) drut, 3) sygnały optyczne, 4) łączność osobistą wzgl. przez gońców, 5) sygnały głosowe, 6) wykorzystanie wewnętrznego urządzenia telefonicznego — autor ocenia, że istniejące wyposażenie, szczególnie zaś odrębność typów radiostacji czołgów i piechoty, nie pozwala na zastosowanie łączności radiowej poniżej szczebla kompanii.

Z pozostałych środków, za najlepszy środek uważa dostosowanie wewnętrznego urządzenia telefonicznego czołga do łączności z piechotą. Proponuje zmianę typów radiostacji w ten sposób, by umożliwić łączność radiową między czołgiem a drobnym zespołem piechoty.

„CINETHEODOLIT” — kronika — MIL. REV., nr. 6/47.

Są to niemieckie aparaty namiarowe. Służą do określania położenia samolotu lub do kiero-

wania pocisków raketowych i elektromagnetycznych.

„UŻYCIE SAPERÓW WSPARCIA” — lt. col. John Cole — MIL. REV., nr. 7/47.

Wsparcie saperskie działań dywizji piechoty (schemat), dywizji pancernej, korpusu (schemat), użycie saperów armii (schemat), przydział saperów wyższego szczebla.

„RADAR W DZIAŁANIACH NAZIEMNYCH” — lt. col. Hunsbedt — MIL. REV., nr. 8-47.

Radar przestał być monopolem lotnictwa. Ma on szerokie zastosowanie również w działaniach naziemnych, szczególnie w artylerii.

„WYKORZYSTANIE DOPUSZCZALNEJ SZYBKOŚCI OGNIĄ I ZWROTNOŚCI DZIAŁ PRZY ZEŚRODKOWANIACH OGNIOWYCH” — płk. G. M. Pomierancew — ART. ŻURNAŁ, nr. 11/47.

Autor rozważa zależność czynników warunkujących szybkość ognia:

- Szybkostrzelność na minutę.
- Ilość pocisków na jeden nalot ogniowy.
- Ilość pocisków na czas strzelania do kilku celów.
- Czas trwania 1-go nalotu.
- Czas trwania całości strzelania do kilku celów.
- Czas trwania ognia bez wliczania przerw ogniowych.
- Czas na zmianę celu (czas martwy).
- Ilość nalotów ogniowych.

Autor w końcu podaje praktyczne wskazówki co do układania tabelki do planów ognia z matematycznie wyliczonymi czasami trwania nalotów i czasami przerw ogniowych dla najlepszego wykorzystania sprzętu.

„OPERACJE WOJSKOWE W NISKIEJ TEMPERATURZE” — płk. Paul. V. Kane F. A. — FIELD ART. JOUR., wrzesień — październik, 1947.

Omówienie doświadczeń zebranych podczas ćwiczeń zimowych na Alasce w czasie od 1 grudnia 1946 do 15 marca 1947. Autor omawia specjalne warunki, jakie spotykają środki motorowe, łączność, amunicja, broń, ubranie, namioty i wyżywienie. Dalej omawia jak winien być dobrany personel do ćwiczeń arktycznych oraz znaczenie kierownictwa.

„ZAPALNIK „WIDZĄCE OKO” — Frank A. Zupa — FIELD ART. JOUR., wrzesień — październik, 1947.

Optyczny zapalnik zbliżeniowy był stosowany w czasie ubiegłej wojny do 4,½ calowych raket przeciwlotniczych. Zapalnik ma kształt normalnego zapalnika i składa się z soczewki pierścieniowej wzmacniacza fotokomórki i baterii elektrycznej. Działanie polega na przekształceniu energii świetlnej w energię elektryczną, która daje impuls do detonacji. Zapalnik zaczyna dzia-

łać gdy zmienia się natężenie światła wpadającego przez soczewkę. Moment taki następuje w pobliżu celu.

„DŁUGOŚĆ ŻYCIA LUFY ARMATNIEJ” — płk. S. A. Prichodko — ART. ŻURNAŁ, nr. 11/47.

Zużycie lufy armatniej zależy od ilości wystrzelonych pocisków, a tym samym wydłużenia się stożka przejściowego co powoduje spadek szybkości początkowej.

Autor charakteryzuje wszystkie czynniki wpływające na zużycie lufy, oraz podaje sposoby podwyższenia czasu jej użyteczności.

W końcu autor podaje metody określania stopnia zużycia.

„RAKIETA „STOOGÉ” — kronika — MIL. REV., nr. 7/47.

W W. Brytanii wyprodukowano pierwsze pociski raketowe prowadzone za pomocą radia. Typ rakiety na załączonej rycinie rozwija szybkość do 900 km/godz.

„GAŚNIENICOWE PODWOZIE DLA SAMOLOTÓW” — kronika — MIL. REV., nr. 7, 1947.

Dla ciężkich samolotów transportowych zastosowano zamiast kół gumowych trzy „stopy” gaśnicowe, które dają doskonałe wyniki przy lądowaniu.

„SOWIECKI SAMOLOT O NAPĘDZIE ODRZUTOWYM” — kronika — MIL. REV., nr. 8/47.

Samolot typu ŁA-7, skonstruowany przez Ławoszkina, rozwija szybkość ponad 800 km/godz. W tej samej kronice znajdujemy opis nowego samolotu transportowego, zdolnego zabrać 60 pasażerów. Nowy samolot szturmowy „STORMOWIK” IŁ-10 jest ulepszonym samolotem szturmowym IŁ-2.

„KILKA ZAGADNIEŃ MOTORYZACJI Z PUNKTU WIDZENIA OBRONNOŚCI KRAJU” — ppłk. inż. P. Solski — BELLONA, 11 — 12/46 r.

Motoryzacja w wojsku i w gospodarce narodowej. Problemy motoryzacji i metody rozwiązywania ich. Od remontu do produkcji samochodu. Wnioski i postulaty.

„SAMOLOTY O NAPĘDZIE PROPULSYJNYM” — kpt. Ksionda Rościśław — BELLONA, 3 — 4 i 5 — 6/46 r.

Historia rozwoju i zasada działania napędu propulsyjnego (czyli reakcyjnego). Klasyfikacja motorów odrzutowych. Opis kilku typów silników i zmian w nich. Samoloty o napędzie propulsyjnym: japońskie, francuskie, brytyjskie, włoskie, St. Zjedn. Także bomby latające V₁ i V₂. Liczne rysunki, przekroje i zdjęcia.

„TYPOWE KONSTRUKCJE MOSTÓW POŁOWYCH NISKOWODNYCH” — BELLONA, czerwiec, 1945 r.

Tłumaczenie artykułu z Woj.-Inż. Żur. 1/45, wiele danych liczbowych, dotyczących jezdni, nawierzchni, dźwigarów, podków i przyczółków, oraz rysunki.

„LOTNICTWO AMERYKAŃSKIE I AN-GIELSKIE” — BELLONA, czerwiec, 1945 r.

Wyliczenie typów. Charakterystyka techniczna. Sylwetki.

„ROZWÓJ ARTYLERII W II WOJNIE ŚWIATOWEJ” — BELLONA, czerwiec, 1945 r.

Obszerne streszczenie artykułu gen. płk. Chochłowa z „Woj. Myśli”, 1 — 2, 1945.

„RAKIETA V₂” — BELLONA, luty — kwiecień, 1945 r.

Ogólny opis mechanizmu i przelotu rakiety.

„DZIAŁANIE CZOŁGÓW W WARUNKACH ZIMOWYCH” — ppłk. M. Gorski — BELLONA, grudzień, 1945 r.

„RADAR” — J. K. — BELLONA, listopad, 1945 r.

Istota i zasada działania radaru. Doświadczenia i udoskonalenia dokonane w czasie wojny — zestawione na podstawie prasy francuskiej.

„WPŁYW POKRYWY ŚNIEŻNEJ NA BUDOWĘ I ROZMIESZCZENIE UMOCNIEŃ” — ppłk. inż. Jeńko — BELLONA, luty — kwiecień, 1945 r.

Streszczenie artykułu Woj.-Inż. Żur.

„PRZYSZŁOŚĆ BRONI DALEKODYSTANSOWYCH” — E. Miłkowski — BELLONA 1 — 2/1946.

Omawia bombowice, bomby latające i rakiety. Zawiera historię broni raketowej od XIII w. i omawia widoki dalszego rozwoju broni dalekodystansowych.

„JAK RADIO POMAGA BOMBARDOWAĆ” — „Z.” — BELLONA, 1 — 2/1945.

Zawiera liczby ilustrujące produkcję samolotów w państwach anglosaskich, skuteczność bombardowań lotniczych przed i po zastosowaniu radia (aparaty Gee) — do określania położenia samolotów w stosunku do celu oraz zasady działania aparatury, dalszy wzrost skuteczności dzięki zastosowaniu urządzeń OBOE i H₂S. Opis zasady działania tych urządzeń.

„UPROSZCZONA METODA OBLICZANIA ROBÓT I MATERIAŁÓW DO PRZYGOTOWANIA OBRONY” — płk. dypl. inż. W. Zmaczyński — BELLONA, 8 — 9/46 r.

Zawiera przykłady tabel, wzory matematyczne obliczeń oraz omówienie zasad użycia rąk roboczych i podział zadań.

„ARTYLERIA LOTNICZA”—kpt. J. Kot—BELLONA, listopad, 1945 r.

Omówienie artyleryjskiego uzbrojenia samolotów.

„POCISKI O WŁASNYM NAPĘDZIE I ICH START”—por. pil. S. Hiszpański—BELLONA, listopad, 1945 r.

Krótkie omówienie wszystkich znanych rodzajów od „Panzerfaustów” poprzez „Katusze” do V₂.

„ŚRODKI ŁĄCZNOŚCI WE WSPÓŁCZESNEJ WALCE I ICH CHARAKTERYSTYKA”—ppłk. Matkowski—BELLONA, grudzień, 1945 r.

Zawiera także liczne tabele porównawcze sprzętu.

„ZMIANY W AMERYKAŃSKIM BUDOWNICTWIE SAMOLOTÓW”—BELLONA, grudzień, 1945 r.

Streszczenie artykułu z „Wiest. Wozd. Fłota”, nr. 5.

DZIAŁ POL.-WYCH.

„MR. MARSHALL CIERPI NA ZANIK PAMIĘCI”—William B. Ziff—FLYING, listopad, 1947 r.

Artykuł krytykujący politykę zagraniczną

U. S. A., szczególnie wydawanie pieniędzy na pomoc innym krajom w czasie, kiedy stan przygotowania Ameryki do wojny jest obniżony brakiem kredytów. Autor przewiduje odosobnienie Ameryki w wypadku konfliktu zbrojnego.

„DYSCYPLINA WOJSKOWA”—ppłk. Czerkaszewicz—BELLONA, wrzesień, 1945 r.

Geneza dyscypliny. Świadoma dyscyplina wojskowa. Ogólne zasady świadomej dyscypliny. Wskazówki praktyczne i metody.

„INFORMACJA I PROPAGANDA W ARMII AMERYKAŃSKIEJ”—gen. lt. Lawton Collius—MIL. REV., nr. 6/47.

Jest to streszczenie wykładu szefa informacji i propagandy przy War Department o potrzebach pracy politycznej w armii.

„LOTNICTWO I PSYCHOLOGIA”—Lt. Perret—FORCES-AERO-FRANCE—październik, 47.

Krótkie ujęcie zagadnienia stanów psychicznych w czasie lotu, zajmujące się głównie uczuciem trwogi (fizycznej). Ze względu na coraz większe zainteresowanie się psychologią, szczególnie w lotnictwie, artykuł jest dobrym wprowadzeniem do dalszych rozważań na ten temat.

DRUK WOJSKOWEGO INSTYTUTU GEOGRAFICZNEGO
WARSZAWA — 1947 R. R. W. 712. — 90 egz.